

Regionledningskontoret

2021-10-21

Dnr: TSN 2021-149

Linköpings kommun
kommunledningsforvaltningen@linkoping.se

Yttrande över Klimat- och energiprogram för Linköpings kommun 2022-2030

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över remissen ”Klimat- och energiprogram för Linköpings kommun 2022-2030”.

Sammanfattning

Region Östergötland ser positivt på de ansatser som görs i energi- och klimatprogrammet. Det är ambitiösa målsättningar som ligger väl i linje med internationella, nationella och regionala ansatser och mål. Positivt är också den koppling som görs till de globala målen i Agenda 2030 och att även de sociala och ekonomiska hållbarhetsdimensionerna ska beaktas i energi- och klimatarbetet. För att få dessa ambitioner att verkligen också realiseras kommer de tillkommande handlingsplanerna inom respektive fokusområde att spela en avgörande roll. I dessa handlingsplaner kommer det att krävas konkreta och kraftfulla åtgärder. Det är också viktigt att i handlingsplanerna knyta tillbaka till de inledande texterna i energi- och klimatprogrammet för att verkligen säkerställa helhetssynen kopplat till hållbarhetsdimensionerna, de principiella ställningstagandena och samverkan med relevanta aktörer i länet.

Region Östergötland har granskat Linköpings energi- och klimatprogram med fokus på de områden som samtidigt har en koppling till den regionala energi- och klimatstrategin och till Region Östergötlands uppdrag. Det gäller framför allt nedanstående tre områden:

- energi- och klimateffektiva bostäder, lokaler och verksamheter
- klimateffektiv bygg och anläggning
- hållbar mobilitet och resurseffektiva transporter

Inspel energi- och klimateffektiva bostäder, lokaler och verksamheter samt klimateffektiv bygg och anläggning

Region Östergötland har en koordinerande roll utifrån genomförandet av Östergötlands energi- och klimatstrategi, där båda områdena går in under insatsområdet Energi- och klimateffektiva bostäder och lokaler. Det finns även en stark koppling till insatsområdet cirkulär ekonomi och hållbar

konsumtion, även där arbetar Region Östergötland med koordinering av insatser.

I framtagandet av kommande handlingsplaner finns det många beröringspunkter med pågående initiativ och projekt på regional nivå, där Linköpings kommun kan dra nytta av samverkan med regionala initiativ. Östergötland bygger klimatneutralt (ÖBKN) är en viktig samverkansarena, liksom det regionala fastighetsforumet för kommunala fastighetsbolag som Energikontoret driftar. Dessa fungerar som katalysatorer för framtida projektsatsningar kopplat till bostäder och lokaler. Att aktivt medverka för att etablera återbruksnoder för byggvaror kan vara ett annat område för samverkan där Region Östergötland arbetar med flera olika projekt.

Inspel hållbar mobilitet och resurseffektiva transporter

Region Östergötland ser positivt på uppsatta mål om minskad klimatpåverkan från transporter och minskad andel bilresor till förmån för mer hållbara transporter. Målsättningen är en betydande ökning av kollektivtrafikandelen från dagens 13 till 20 procent år 2030 och minskad andel bilresande, vilket ligger väl i linje med Regionens egna mål om ökad marknadsandel för kollektivtrafiken.

I programmet finns mål om klimatneutralitet till 2045 samt minskad klimatpåverkan från transporter med 70% till 2030. Trots att kommunen sedan 2012 arbetat för att uppnå koldioxidneutralitet visar nulägesbeskrivningen att utvecklingen av de totala klimatpåverkande utsläppen gått i motsatt riktning och i stället ökat. Positivt är däremot att utsläppen från transportsektorn minskat, men i alltför långsam takt gentemot uppsatta mål. Om kommunen menar allvar med att arbeta för att uppnå målen i programmet krävs betydligt skarpare åtgärder än vad som hittills genomförts.

Tillstyrks. I programmet kommer detta ytterligare att förtydligas, det vill säga att skarpare åtgärder än tidigare krävs samt att en minskning av totala transporter är nödvändigt för att målet ska kunna uppnås.

I programmet betonas att kommunen ska använda alla sina tillgängliga verktyg för att skapa förutsättningar för invånarna och näringslivet att göra klimatmedvetna val. För att minska klimatpåverkan från persontransporter krävs ett kraftigt minskat resande med bil till förmån för mer hållbara transportsätt. För att uppnå kommunens egna mål om ökad andel kollektivtrafikresande och minskat resande med bil krävs åtgärder som ökar kollektivtrafikens konkurrenskraft gentemot resande med bil. Kommunen har flera verktyg i sin verktygslåda som kan användas för att förbättra kollektivtrafikens konkurrenskraft.

Tillstyrks. Exemplet med kollektivtrafik har lyfts inom ramen för insatsområdet Mobilitet och transporter. I övrigt kommer åtgärder för att uppnå målet att ytterligare definieras i kommande handlingsplan.

För att få resenärer att välja kollektivtrafiken framför bil krävs kollektivtrafik med ett bra trafikutbud och konkurrenskraftiga restider gentemot bilen. Region Östergötland, i sin roll som Regional kollektivtrafikmyndighet, ansvarar för kollektivtrafiken och att linjesträckningar och trafikutbud är konkurrenskraftigt. Kommunen har, som väghållare, ansvaret för att infrastrukturen är ändamålsenligt för konkurrenskraftig kollektivtrafik och har därmed också stor påverkan på möjligheten att nå våra gemensamma mål om ett ökat kollektivt resande. Region Östergötland anser att det bör vara en prioriterad insats att kommunen aktivt ska arbeta med att förbättra förutsättningarna och framkomligheten för de hållbara transportslagen inklusive kollektivtrafik för att bidra till mer hållbart transportsystem med minskad klimatpåverkan.

Se kommentar ovan.

Kommunen har också ansvaret för tillgång till och avgifter för parkering. Även detta ett viktigt verktyg för att uppnå ett ökat hållbart resande. Genom strategisk prissättning av parkering kan kommunen påverka mängden trafik i staden. Tillgänglighet till parkering är också en faktor med påverkan på val av färdväg, i många fall är parkeringsplatser mer centralt belägna än de hållplatslägen som kollektivtrafiken har tillgång till.

Synpunkten lämnas utan åtgärder. Möjligheterna med styrning av parkering är viktiga verktyg för att uppnå ett ökat hållbart resande. Klimat- och energiprogrammet innehåller dock övergripande mål för kommunens klimat- och energiarbete och fokuserar därmed inte på enskilda insatser såsom parkering, kollektivtrafik och liknande. Riktlinjer för parkering är under framtagande.

Region Östergötland anser att de nyckelinsatser i programmet som nämns för att uppnå målet inom hållbar mobilitet och resurseffektiva transporter inte räcker till för att uppnå önskade mål och att det saknas nyckelinsatser för att stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft gentemot bilen.

Synpunkten lämnas utan åtgärder. De nyckelinsatser som identifierats till respektive insatsområde utgör några exempel på åtgärder som kan bli aktuella för att minska utsläpp inom respektive område. En handlingsplan tillhörande programmet kommer att tas fram som specificerar insatser per insatsområde samt även definierar vilken aktör som är ansvarig för genomförande.

Regionledningskontoret

2021-10-21

Dnr: TSN 2021-149

Region Östergötland deltar gärna i den fortsatta processen med utgångspunkt i yttrandet för att tillsammans verka för att nå målen. Den rumsliga strategin, arbetet med en målbild för kollektivtrafik med buss och genomförandet av Linjeanalys 2.0 är kommande viktiga regionala arbeten med tydlig koppling till den fysiska miljön som Region Östergötland ser som viktiga att arbeta vidare med tillsammans med kommunen. För en fördjupad bild av Region Östergötlands syn på utveckling inom trafikområdet, se även Region Östergötlands yttrande över Tematiskt tillägg till översiktsplan för staden Linköping, Trafikplan för Linköpings innerstad.

Michael Cornell
Trafik- och samhällsplanerings-
nämndens ordförande

Richard Widén
Regionutvecklingsdirektör